

# Referater fra møter i 2008

## Referat fra stiftelsesmøtet 6. mai 2008

Detaljer

Opprettet tirsdag 06. mai 2008 02:00

Publisert tirsdag 06. mai 2008 19:25

Skrevet av Kjell Solberg

Treff: 985

Foredrag på stiftelsesmøtet for PU Skedsmo. En orientering om u3a-bevegelsen i verden. Hvor mange av dere hadde hørt om den tredje alder før dette? Få eller kanskje ingen. Det er selvsagt unødvendig å spørre en så oppegående forsamling som dere om hvilken alder det er. I verden i dag – iallfall i den industrialiserte delen – er det et sterkt økende antall mennesker som tilhører denne alderen. Levealderen øker, og man pensjonerer seg tidligere. Den tredje alder, eller kort 3A, er blitt en internasjonal betegnelse.

For mange er dette en svært fin alder: man har tid, barna er ute av huset, økonomien er god, man har sin fysiske og intellektuelle kapasitet tilnærmet intakt. Ja, nyere forskning viser at hjernen faktisk kan utvikle seg i den alderen: nye celler og forbindelser vil dannes når den får utfordringer. Det er altså all grunn til å stå på. Mange ønsker å oppleve mer, lære nytt og yte noe ut fra egen oppsamlede lærdom og erfaring.

Dette var tanker professor Pierre Vellas ved universitetet i Toulouse gjorde seg da han i 1972 arrangerte en sommerskole for pensjonister med undervisning og diverse kulturaktiviteter. Et tiltak han mente å gjenta hver sommer. Men oppslutningen og begeistringen var så stor at et helårsprogram ble lansert. Tiltaket ble kalt Universitet for den tredje alder, eller U3A som er blitt en internasjonal betegnelse, en forkortelse som går både på fransk og engelsk. U3E i spansk-talende land.

Formålet med U3A var å gjøre pensjonisttilværelsen til en rik tid med vekst og fremgang for den enkelte. Formålsparagrafen hadde tre elementer: lære noe nytt, aktivisere den enkelte til å yte mer og å gi et trivelig fellesskap. I korthet sier jeg lære, yte, kos og kaffe for eldre mao LYKKE.

Jeg vil si noen ord om begrepet universitet i denne sammenheng. Noen føler nok det ordet som en barriere. Er ikke universitet en skole for eliten? Nei, slett ikke. Universitet skal her tas i den opprinnelige betydningen – universell dvs. for alle. Men samtidig indikerer ordet at vi sikter litt høyt, vi skal strekke oss etter noe, noe som gir mening og tilfredsstillelse.

Denne egenarten – åpen for alle som vil noe mer – tror jeg er nøkkelen til å forstå den enorme suksessen som U3A-bevegelsen har fått i verden med tusenvis av grupper og millioner av deltagere. Intet overordnet organ sørger for noen felles struktur eller ideologi, likevel er det en slående likhet i hvordan gruppene drives, noe som bekrefter ideens livskraft.

Emnene som tas opp i studiegruppene omfatter det meste. Foruten de selvsagte studieemner som språk, historie, PC/Internett, filosofi, klima og andre spørsmål i tiden, vil jeg nevne dans (senior, salsa, line), olje- og akvarellmaling, blomsterdekorasjon, div. kunsthåndverk, slektsgranskning, bridge, turgåing, matlaging, svømming. Her er det bare å slippe fantasien løs – en sterk oppfordring til dere. La meg også nevne at man ikke er utelukket om man lever isolert. Det er nylig etablert et nettbasert U3A for de som har tilgang på Internett, se

[www.u3a.org](http://www.u3a.org). Nett-tilknytning er i det hele tatt viktig, og det vil være en oppgave at flest mulig blir det.

Hvis dere går hjem og søker med Google på "university of the third age", tror jeg dere får en overraskelse, iallfall fikk jeg det. Antall treff ligger i området 5 – 7 millioner! Fra starten i Frankrike i 1972 spredte bevegelsen seg over hele verden: i 1982 til Storbritannia som nå har ca 700 grupper med ca 200 000 medlemmer, Kina var ifølge egne kilder raskere enn de fleste, U3A ble importert dit i 1980, og der er det nå 2 millioner deltagere fordelt på 20 000 grupper. I USA har jeg funnet registrerte grupper i alle statene, flest i pensjoniststaten Florida. Hele Sør-Amerika er med, start i 1983, Australia i 1984, Sør-Afrika har mange grupper og kuriøst nok ser det ut til at deres opplegg er mest likt vårt eget med månedlige foredrag og små studiegrupper som møtes hjemme hos hverandre. Slik kan man fortsette å ramse opp så lenge man orker for det er som sagt millioner å ta av.

Vi skal merke oss at det finnes to hovedmodeller: den franske der man er knyttet opp mot et universitet med lærere derfra og den engelske der man er autonom, et fint ord for selvstendig. I den engelske modellen som er den vi følger, mente man at det blant deltagerne fantes så mye kompetanse og erfaring at man burde greie seg selv med lærekrefter.

I 1975 ble det dannet et samlende organ på verdensbasis nemlig IAUTA (International Association of Universities of The Third Age) med sete i Paris. De arrangerer verdenskonferanser hvert annet år, i år finner den sted i Torino i tidsrommet 25 – 27 sept. I en verden med økende bekymring for fremtiden kan U3A spille en rolle som kontaktskaper og verdiformidler mellom generasjoner og kulturer. Årets program har dette som tema i form av tre emner:

- Tradisjon og erfaring i et globalt samfunn
- Etske spørsmål innen økonomi, helse, medisin og kultur
- Hvilke erfaringer og tradisjoner er viktige å bevare for fremtiden?

Hvis det her er noen tilstede fra vår moderorganisasjon PUNR, sender jeg tipset om deltagelse dit.

Til Norge, spesielt Oslo, kom U3A i 1982. Det var Studentenes Friundervisning, nå Folkeuniversitetet, som sto for dette. Universiteter er inn. Tiltaket fikk som i andre land en overveldende tilslutning slik at vi i dag har 60 grupper, derav 12 bare i Oslo og nå 4 på Romerike. Norge må virkelig ha en sprek 3A-generasjon som tørster etter kunnskap. Hvert annet år har også disse sin Landskonferanse, i år er det Lørenskog Pensjonistuniversitet som arrangerer den, dato 13 sept.

Vi som har satt i gang PUSK, har lang fartstid fra storebror eller kanskje jeg burde si storesøster PUNR i Lillestrøm. Kvinnene dominerer i antall nemlig. Hvorfor vi vil dette og hvor hen vi sikter, skal nå Olav Blichner fortelle. På internettadressen [www.u3a.no](http://www.u3a.no) vil de av dere som bruker nettet, finne mer om PUSK. Jeg avslutter med å si LYKKE til eller: Lære, Yte, Kos og Kaffe for Eldre. Hvis Olav tillater vil jeg raskt vise at vi er ikke alene i verden. Takk for oppmerksomheten!

## Referat fra medlemsmøtet 2. september 2008

Detaljer

Opprettet mandag 15. september 2008 13:43

Sist oppdatert torsdag 18. september 2008 13:14

Publisert mandag 15. september 2008 13:43

Skrevet av Kjell O. Solberg

Treff: 547

Tittel og foredragsholder: Pyramidenes mysterier av Bjarne Sivertsen Møteleder, referent og antall: Olav Blichner, Kjell Solberg, ca 170 fremmøtte.

Interimsstyrets leder Olav Blichner refererte et forslag fra salen på forrige møte om å kalle oss Pensjonistuniversitetet i Skedsmo. Ble vedtatt uten innvendinger. Forkortelsen PUSK beholdes. Dagens sang og dikt var ved Karin Drågum, Erik Amundsen og Thea Blichner. Bjarne Sivertsen er forskningssjef ved NILU, utdannet M. Sc. i geofysikk (meteorologi) ved UiO. Han har hatt ansvaret for opprettelsen av et nasjonalt overvåkningsprogram for luftkvalitet i Egypt.

Egypt hadde en høyt utviklet sivilisasjon for ca. 5000 år siden basert på jordbruk i et fruktbart område langs Nilen og i det store deltaet ved utløpet i Middelhavet. Det finnes ca. 100 pyramider, gravkamre for gudekongene Faraone. Den mest imponerende er Kheops pyramiden. Den er 147 m høy, består av 2,3 millioner stein med gjennomsnittsvekt 2,5 tonn. Det har tatt ca. 100 000 mann 20 år å bygge den. Toppen består av hvit marmor dekket av gull. Kheops sammen med de to andre store pyramidene Khafre og Menkaure danner et mønster som Orions belte. Disse regnes som et av verdens syv underverker.

Det er en gåte hvordan de ble bygget. Dersom steinene ble hugget ut av fjell, måtte de fraktes 80 mil på Nilen. En teori går ut på at steinene ble støpt på stedet av råmaterialer som fantes i omegnen. Steinene varierer i størrelse og form, likevel passer de perfekt sammen så man knapt kan stikke et barberblad i mellom. Arbeidet må ha vært ledet av arkitekter og ingeniører med usedvanlige kunnskaper. Foruten å være orientert etter stjernebilder inneholder de opplysninger om jorda, tror man. I Kheops pyramiden er forholdet mellom høyden og omkretsen som jordas radius til lengden av ekvator. Størrelsen pi var kjent. De hadde rektangler dimensjonert etter det gyldne snitt, og de ser ut til å ha kjent kvadratsetningen til Pytagoras, som levde 3000 år senere.

Foredragsholderen kom også inn på de mer fantasifulle spekulasjonene rundt oldtidens Egypt. Oppstod denne sivilisasjonen av intet? Eldgamle myter omtaler en fremskreden sivilisasjon som er langt eldre, 11 – 12 000 år gammel. Det fortelles om en tid da gudemenneskene Zepi Tepi, som var høye, lyse og vakre, styrte verden. Byer med 100 – 500 000 innbyggere, regulert som konsentriske sirkler med vannkanaler i mellom omtales av Platon. Sfinksen, løvekropp og menneskehode, tolker noen som et buskap til fremtiden. Den er vendt mot soloppgangen i øst. Dette skjedde i løvens tegn for 11600 år siden. Var dette utenomjordiske vesener – besøkende fra verdensrommet – kanskje? Eller er det Atlantis – det svunne kontinent?

## Referat fra medlemsmøtet 7. oktober 2008

Detaljer

Opprettet torsdag 06. november 2008 15:44

Sist oppdatert torsdag 06. november 2008 15:45

Publisert onsdag 05. november 2008 23:00

Skrevet av Kjell O. Solberg

Treff: 668

Tittel og foredragsholder: Livsglede i humor og alvor av prest og livsnyter Per Anders Nordengen

Møteleder, referent og antall: Olav Blichner, Kjell Solberg, ca 220 fremmøtte

Dagens sang, Svantes lyckliga dag av Benny Anderson, ble fremført av K. Drågum og E. Amundsen

Dagens dikt, Vår-von av Per Sivle, ble lest av Kristen Folkestad.

Per Anders Nordengen, født 1953, er utdannet teolog med videreutdanning i samtaleveiledning. Han er i dag en av landets mest etterspurte foredragsholdere. Nordengen har i flere år arbeidet som prest i Norge og i Sør-Afrika. I Sør-Afrika virket han i en farget

menighet under noen av de verste årene i aparteids moderne historie der. Han sier at tiden i Sør-Afrika har lært ham mye om hva som kan oppnås ved håp, visjoner, drømmer og engasjement.

Dagens sang viste seg å være et lykkelig sammentreff da nettopp den var Nordengens favoritt. Den burde vært Danmarks nasjonalsang sa han. Livet er blitt forbasket alvorlig i vår moderne tid, mente han. Har vi mistet noe i vårt fremskritt? Hans hovedpoeng i hele framføringen var at vi må selv aktivt skape det livet vi ønsker. Man må bli enig med seg selv: skap humor i hverdagen. Mer humor og mer alvor gir virkelig liv.

Han reflekterte litt over spørsmålet om når vi er blitt gamle og mente at det var mer snakk om holdning enn antall år. Man må ikke slutte å more seg, slutte å le. Om det virkelig er bruk for en er et viktig tegn. Han mente vi alltid kunne gjøre mye for barnebarna, noe som de ville sette stor pris på.

Han var overbevist om at en positiv livsholdning var den beste medisin. Årsaker til sykdom mente han fordelte seg slik: 40% skyldes omverdenen, 20% tilfeldigheter og hele 40% egen innsats. Han nevnte eksempler på hvordan vi unødvendig gjør tilværelsen trist: bekymring for en fremtid som ikke inntreffer (vent til problemer virkelig kommer), vær nøye med språket for det skaper virkelighet (ikke begynn setninger med NEI, så ....).

Nordengen krydret fremstillingen med diverse opplevelser han hadde hatt med selvhøytidelige og alvorlige mennesker. Sett med hans øyne og livsfilosofi ble dette uhyre morsomme historier. Hans favorittbok var Hakkebakkeskogen som omhandler hele livets bredde. Men det vakte oppmerksomhet og spørrende blikk fra alvorlige businessmenn når han tok fram den for eksempel på NSBs Komfortklasse. Hans favorittfigurer var klatremus som levde det glade livet uten bekymring for morgendagen. Og tegneseriefiguren Hårek likte han godt.

Foredragsholderen brukte ingen hjelpemidler i det mer enn timelange foredrag som trollbandt publikum. Lattersalvene kom tett, sjelden har man ledd så mye og den stående applausen viste at denne forestillingen ble høyt verdsatt.

## Referat fra medlemsmøtet 4. nov. 2008

Detaljer

Opprettet fredag 12. desember 2008 02:21

Sist oppdatert lørdag 13. desember 2008 20:19

Publisert fredag 12. desember 2008 02:17

Skrevet av Kjell Solberg

Treff: 542

Tittel og foredragsholder: Pilegrimsvandring av Eivind Luthen

Møteleder, referent og antall: Olav Blichner, Kjell Solberg, ca. 160 fremmøtte

Dette møtet ble raskt improvisert da den oppsatte foredragsholder Karita Bekkemellom meldte sykdomsforfall samme formiddag. Etter en rekke forespørsler sa Eivind Luthen ja på sparket, samlet sammen en serie lysbilder og kastet seg i en drosje. Likevel ble dette et utmerket og fengslende foredrag.

Eivind Luthen er religionshistoriker og leder for Pilegrimsfellesskapet St. Jacob i Norge. Han startet med å si at han ikke drev i underholdningsbransjen, men mente han likevel hadde Norges morsomste jobb – og dårligst betalte. Han ser på sin virksomhet som en motvekt mot den forflatning av kulturlivet moderne massemedier står for. Han har holdt på med sin virksomhet i snart 20 år og er fortsatt like glødende.

Den norske pilegrimsforening har ca. 1100 medlemmer. Hans tema pilegrimsvandring er lite påaktet av vår reformerte kirke og av faghistorikere, og er lite kjent blant folk flest. Han spurte retorisk hvor de fleste norske pilegrimer drar. Det tankevekkende svaret var Mekka. Men i de siste årene er det gledelige tegn på en endring ved at flere kjente folk går hele eller deler av pilegrimsveien mellom Oslo og Trondheim. Han oppfordret sterk til å begi seg i vei. Ingen av PUSKs medlemmer var for gamle, mente han og nevnte eksempler på eldre folk som hadde

gått den kjente pilegrimsveien, El Camino, til Santiago de Compostela flere ganger. Kamskjellet er tegnet som viser vei, samt gule piler mellom hvert skjell. Han anså seg selv som Norges verste tagger pga alle pilene han hadde malt. Ved Skedsmo kirke står en påle med et kamskjell. Der burde PUSK bekoste en skikkelig steinstatue mente han.

Luthen viste en serie lysbilder av ting og steder hovedsakelig i Norge med tilknytning til pilegrimsvandring: Løvøy kapell og Borre kirke med et hellig kors, Åkersteinen på veien til Trondheim, et pilegrimsmotiv i Ringsaker kirke, skulptur av St. Jacob (påstått gravlagt i Santiago og pilegrimenes skytshelgen) i domkirken i Trondheim, krusifikset i Røldal kirke, Sunnivakulturen på Selje, og gravstedet til dronning Kristina av Tunsberg som ligger ved caminoen nær Burgos.

Referenten vil slutte seg til Luthens sterke oppfordring om å gi seg i vei. Hadde selv den store opplevelsen i september 2007 ved å gå deler av den spanske pilegrimsveien. "Referatet" fortsetter med noen tips om hvordan en slik vandring kan realiseres billig og bra. Vi var to par, bestilte billige billetter t/r Oslo – Madrid, derfra leiebil (med rabatt). Vi to ektemenn var sjåførere, byttet hver dag kl. 14.00. Avtalte hvor langt vi skulle gå hver dag. Sjåføren kjørte dit med bagasjen og gikk i møte med de tre andre. Gåtid kl. 9.00 - 14.00 dvs ca. 20 km. Så felles lunsj og gjerne en kjøretur før nattas Hostal ble valgt. September er utenfor høysesong, derfor ledig plass nesten overalt og forbausende lave priser (45 EUR per dobbeltrom i snitt). Det er mange severdigheter i Spania. Her er noen tips utenom det kjente: San Ildefonso de la Granja (Spanias Versailles) utenfor Segovia, små, idylliske middelalderbyer som Molinaseca ved Ponferrada (bo i El Reloj!), Santillana del Mar ved hulene i Altamira (se i leksikon) på nordkysten og Sepulveda beliggende på en fjelltopp litt nord-øst for Segovia. Flere råd tilbys. GOD TUR!

## Referat fra medlemsmøtet 25. november 2008

Detaljer

Opprettet lørdag 29. november 2008 16:26

Sist oppdatert lørdag 29. november 2008 16:43

Publisert lørdag 29. november 2008 13:42

Skrevet av Kjell Solberg

Treff: 622

Tittel og foredragsholder: Hvorfor er det ingen fred mellom Israel og palestinerne?

Noen lange historiske linjer. Av Hilde Henriksen Waage

Møteleder, referent og antall: Olav Blichner, Kjell Solberg, ca. 200 fremmøtte

Dagens solosang av Karin Drogum var: "Gabriella" fra filmen "Så som i himmelen".

Dagens allsang: "I natt jag drømde" ble ledet av K. Drågum og E. Amundsen

Dagens foredragsholder Hilde Henriksen Waage er historiker og forsker, prof. ved UiO tidligere ansatt ved PRIO (Fredsforskningsinstituttet i Oslo). Har arbeidet med Midtøsten-problematikk i 20 år.

Hun poengterte at hun ikke var "rikssynser" eller fremmet politistiske meninger, men la frem historiske fakta, om enn på en provoserende måte. Hun foretrakk å arbeide ute i felten, treffe flest mulig av de aktuelle personene og våge å fremføre sine resultater. Å begrave seg som forsker på kontoret var ikke hennes stil. Hun understreket at også moderne israelsk historieforskning samsvarer med hennes funn.

Hva er så situasjonen når man ser på fakta? Realiteten er konflikter i disse kunstige landene som stormaktene delte Midtøsten opp i etter første verdenskrig. Lang tids ydmykende undertrykking og ingen synlig vei til bedring er grunnlaget for palestinerne raseri mot Israel. Syria som er en veldig sterk politistat, står på USAs venteliste til ondskapens akse. Neppe en hygelig karakteristikk å få. Libanon som har opplevd borgerkrig i 15 år, ble i 2006 bombet 20-30 år tilbake av Israel som svar på kidnapping av to israelske soldater. Dette skapte flere

terrorister enn antallet som ble utryddet. Iran er i full konflikt med Vesten pga sitt atomprogram. USA ble ikke hilst velkommen som de trodde i Irak. En borgerkrig ulmer der. I Norge og Vesten holder man fast på myter og tror på en fredsprosess. Hvilken fredsprosess? spurte foredragsholderen. Hvilke parter står mot herandrer. Jo, Israel, verdens 5te største militærmakt, og supermakten USA mot Mahmoud Abbas som bare har støtte hos en halvpart av palestinerne og med halvhjertet støtte fra araberstatene rundt. Hvilket palestinsk land snakker man om? Hvilke pressmidler er man villig til å bruke? Støtten til Israel på 400 mill. USD per år? Neppe. Den norske rollen i fredsprosessen er ren tåkelegging av virkeligheten hevdet hun. Makta rår, her som ellers i politikken.

I mellomkrigstiden bygde jødene planmessig opp sitt "nasjonale hjem" i det engelske protektoratet Palestina. Den årlige innvandringen økte sterkt. De tok sitt eget språk, Hebraisk. Landområder ble systematisk kjøpt opp og industri etablert. En stat i staten ble dannet og en hemmelig hær. Europas jødeproblem ble akutt pga verdenskrigen og holocaust der 6 millioner jøder mistet livet. I 1945 fant man ut at noe måtte gjøres. Pga terrorisme ga England opp å holde styr på forholdene i Palestina, de besluttet å trekke seg ut og overga problemet til FN. Tre opsjoner ble foreslått: assimilering i det landet de bodde, danne en jødisk koloni i Sør-Amerika (noe Gerhardsen gikk inn for), danne en jødisk stat i "det hellige land". 29/11 1947 besluttet FN at det skulle opprettes to stater, en palestinsk og en israelsk og at FN skulle ha kontrollen over de hellige stedene. Begge parter ble misfornøyd; palestinerne, som ikke var blitt spurt i det hele tatt, for at de skulle avstå noe av sitt land, og jødene fordi de ikke fikk alt. Men omsider sa Ben Gurion ja, og så ekspanderer vi. Noe de senere har gjort.

14/5 1948 ble Israel opprettet. Dager etter gikk Egypt, Syria, Jordan, Libanon og Irak til angrep. Israel vant og okkuperte områder slik at deres landområde økte fra 53% til 78% av palestinsk landområde. Mellom 600 og 900 000 palestinere flyktet og skapte et problem som fremdeles er uløst. Tilbake får de ikke komme, og de er også uønsket i arabiske land. I tiden etter rustet araberstatene kraftig opp og anskaffet bl.a. moderne fly fra Sovjet. I 1967 følte de seg sterke nok til en ny konfrontasjon, men Israel kom dem i forkjøpet og ødela alle deres fly på bakken. Dette var seksdagerskrigen med en suveren israelsk seier der de nå tok et landområde i areal tre ganger sitt eget.

Situasjonen etter dette er at muren har kommet, en mur som konsekvent er bygget inn på palestinsk område. Et økende antall jødiske bosettinger etableres i de beste jordbruksområdene på Vestbredden. Disse er forbundet med gode veier inn til selve Israel, veier der palestinerne ikke har adgang. Gaza er det største fengsel på jord. Økonomien til palestinerne er ødelagt. Foredragsholderen mente at under slike betingelser kan det aldri bli fred. Israel har fått det som de ønsket - en frosset fredsprosess. Stormaktene, spesielt USA, må bruke makt på Israel for å tvinge igjennom en rettfærdig løsning. Det store økonomiske bidraget til Israel kan være et kraftig pressmiddel. Men hun så intet tegn til at noe slikt ville bli brukt heller ikke av den nye presidenten i USA.

HHW fortalte som eksempel på sin arbeidsmåte en morsom episode fra sitt møte med utenriksminister Yitzak Shamir i Israel. Et langt rasende angrep på Vesten og Norge endte med komplimenter til henne. Hun kom til PUSK-møtet direkte fra Los Angeles med 9 timers jet-lag i kroppen, men dette lot overhode ikke til å legge noen demper på hennes engasjement og vitalitet. Forsamlingen ble revet med i dette viktige temaet og kom med mange spørsmål etterpå. Dette var prototypen på et godt PUSK-foredrag: lærerikt, aktuelt og fengslende.

### **Annet**

Leder Olav Blichner sa at nå var det nøyaktig et år siden det første initiativ ble tatt til dannelsen av PUSK. Han sa seg svært fornøyd med utviklingen til ca. 400 medlemmer og 10 aktivitetsgrupper med 75 medlemmer. Han minnet om PUSKs internettportal [u3a.no](http://u3a.no) som nå bygges raskt opp med mye informasjon.

Bjørn Michelsen minnet om turene til Berlin i april og til Irland i september. Fristen for påmelding til Berlin er på neste møte 6. jan. 2009.